

AGENDA FILMPEDAGOGIK

SOLNA STAD SÄTTER FOKUS PÅ FILMPEDAGOGIKEN

En utredning framtagen 2006 med ekonomiskt stöd av Svenska Filminstitutet samt av uppdragsgivarna:

Stiftelsen Filmstadens kultur
Barn- och utbildningsförvaltningen i Solna stad
Kultur- och fritidsförvaltningen i Solna stad

AGENDA FILMPEDAGOGIK

FÖRORD	3
1. BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN	5
Solna stads skolplan 2000	5
Filmpedagogiskt arbete i stadens skolor	6
Solna gymnasium	9
2. KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN	11
Fritidsanläggningarna	11
Solna Stadsbibliotek	14
Solna kulturskola	16
3. STIFTELSEN FILMSTADENS KULTUR	18
4. FRIA SEKTORN	21
Några stora filmbolag med fäste i Solna	22
Externa resurser för filmpedagogiskt utvecklingsarbete	23
5. VERKTYG FÖR ETT FILMPEDAGOGISKT UTVECKLINGARBETE I SOLNA STAD	26
1. Styrdokument, handlingsplan och budget	26
2. Formell samordning och nätverk	27
3. Fortbildningsmöjligheter	28
4. Ett filmpedagogiskt kunskapscentrum	29
5. Skolbioverksamhet	30
6. Ungdomsfilmfestival och lokal-tv	30
Exempel på effektivisering av befintliga resurser	31
SAMMANFATTNING	33
UTREDARENS FÖRSLAG TILL ARBETSGÅNG	34
EFTERORD	35
KONTAKTUPPGIFTER	36
ENKÄT TILL SKOLORNA	37
ENKÄT TILL FRITIDSANLÄGGNINGARNA	39
FÖRTECKNING ÖVER FILMFÖRETAG I SOLNA	41

FÖRORD

Den utredning som du nu håller i dina händer har som målsättning att titta närmare på hur stadens enheter idag arbetar med filmpedagogisk verksamhet, samt hur vi inom staden framöver kan stärka stadens arbete med detta.

Behovet av att se över det filmpedagogiska arbetet i Solna stad följer två linjer:

1. Satsningen på att modernisera stadens filmkulturella identitet.

I linje med stadens satsning på att förvalta och levandegöra det historiska och kulturella arv som arbetet i Gamla filmstaden i Råsunda tidigare genererat, har man genom ett medvetet arbete idag lyckats återskapa arbetsplatser i Solna till några av landets största filmbolag. I lokalerna i Gamla filmstaden har de gamla inspelningsstudiorna gett plats för kontorslokaler till bland andra Svensk Filmindustri, 20th Century Fox, Universal Studio och Sun Studio.

Utöver dessa filmbolag finns ytterligare drygt ett fyrtiotal företag som på olika sätt försörjer sig på filmproduktion, efterbearbetning av film och filmdistribution i Solna. Med hjälp av dessa har vi nu stor möjlighet att återskapa något av den kulturella strålgång och kreativitet som Solna tidigare symboliserat.

I arbetet med att utveckla arbetsklimatet för stadens professionella filmarbetare har kommunfullmäktige 2006 beslutat att avsätta 5 miljoner kronor i en investeringsbudget för filmarbete. En del av pengarna kommer att läggas i Filmfonden för Stockholm/Mälardalen. En annan del kommer att gå till Stockholm Film Commission som jobbar för att få fler långfilmsinspelningar till stockholmsområdet.

När staden satsar på att förbättra arbetsklimatet för stadens filmare känns det naturligt att också trygga återväxten av filmmedarbetare genom att ge Solnas barn och ungdomar möjlighet att utveckla sina egna färdigheter inom filmområdet.

2. Behovet av att ge unga människor kunskap om filmmediet och dess genomslagskraft.

Unga människor växer idag upp i ett mediasamhälle som utvecklas på ett explosionsartat sätt. De är dagligen omgivna av rörliga bilder i tv, på dvd, i datorer, på bioografer, i mobiltelefoner och mp3-spelare. I genomsnitt konsumerar de rörliga bilder 2,5 timmar per dag. Den rörliga bilden är också ett väldigt starkt medium som ofta används för att påverka oss, eftersom de har förmågan att så starkt beröra oss känslomässigt. Det kan gälla reklamfilmer, så väl som nyhetsändringar och gripande dokumentärer.

För att kunna lära sig att kritisk granska mediernas innehåll är det viktigt att unga tidigt ges möjlighet att både i skola och på fritid få lära sig mer om hur den rörliga bildens språk fungerar. Unga behöver få se film tillsammans med vuxna och de behöver få diskutera det som de har sett och de tankar som väckts hos dem. De behöver också själva få möjlighet att uttrycka sig med film för att kunna förstå hur film påverkar dem och hur de i sin tur själva kan påverka andra. Dessutom ger deras filmer dem möjlighet att dela med sig av sina tankar och åsikter till andra människor.

Arbetet med film passar väl in i de målsättningar som finns för Barn- och utbildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen i Solna stad. Det går också i linje med de statliga styrdokument som finns för skola och fritidsverksamhet.

Den här studien visar på några områden där vi i Solna kan behöva stärka vår verksamhet för att skapa en stabil utvecklingsmiljö på det filmpedagogiska området. Tidigare har vi under goda perioder haft både Solna ungdomsfilmfestival och en fungerande skolbioverksamhet. Dessutom har unga både i skolan och på fritiden kunnat göra film när det funnits utrustning och personal som haft kunskap om filmskapande.

För att få en mer stabil verksamhet som kan komma alla unga i Solna tillgodo krävs att vi skapar en gemensam grund som filmutvecklingsarbetet kan byggas på. Till detta krävs både framtagande av ett styrdokument som sätter upp målen för vårt fortsatta arbete, samt en riktad budget för detta ändamål. Vår målsättning är att detta arbete skall påbörjas under läsåret 2006/2007.

Solna stad 30 september 2006

Anders Ekegren
Vice ordförande Kommunstyrelsen

Henrik Kelfve
Ordförande i Barn- och utbildningsnämnden

Kerstin Paulson
Ordförande i Kultur- och fritidsnämnden

1. Barn- och utbildningsförvaltningen

I styrdokumenterna från staten finns tydliga riktlinjer för arbetet med film och andra medier i grundskola och förskola. Både i läroplanen för förskolan (Lpfö 98) och grundskolan (Lp0 94) betonas vikten av att arbeta med medier och IT.

I de reviderade kursplanerna för grundskolan, 2000, har man dessutom ytterligare utvecklat läroplanens mål kring arbetet med film och andra medier. Här påpekar man också i kursplanerna att bild, svenska och samhällsorienterande ämnen har ett eget ansvar för att ge eleverna möjlighet att fördjupa sina kunskaper och sina färdigheter på film- och medieområdet. I kursplanen för ämnet svenska talar man till exempel om det vidgade textbegreppet och om hur man idag jämför litteraturarbetet med arbetet med film och teater.

I Solna stads skolplan står det däremot idag väldigt lite om behovet av att arbeta med film och andra medier inom skolan. Däremot står det mycket om sådant som blir resultatet av att jobba med dessa frågor.

Solna stads skolplan 2000

Nedanstående punkter är hämtade ur Solnas skolplan för förskolor, familjedaghem, grundskolor och fritidshem i Solna, 2000:

- Vikten av att utveckla ett lärande som anpassas efter det samhälle som de unga kommer att leva i
- Vikten av att unga får utveckla sitt självförtroende
- Vikten av att unga lär sig att ta ansvar
- Vikten av att unga utvecklar sin förmåga att söka kunskap och bearbeta information
- Vikten av att utveckla pedagogiker för lustfyllt lärande
- Vikten av att utveckla sitt språk och sin förmåga att förstå information och att själva kunna göra sig förstådda
- Vikten av att ta tillvara ungas hela förmåga: teoretisk, fysisk, praktisk, skapande och social förmåga
- Vikten av att träna samarbete och att i samspel med andra lösa arbetsuppgifter
- Vikten av att unga tidigt genom samarbete får öva sina personliga, sociala och empatiska egenskaper, samt öva sig i att synliggöra och motverka mobbning
- Vikten av att ge unga utrymme att själva påverka formerna för sitt lärande
- Vikten av att ge utrymme för samtal mellan unga själva, samt mellan vuxna och unga, att ta ungas röster på allvar är ett viktigt redskap för att förverkliga skolans värdegrund (integritet, jämställdhet, solidaritet och tolerans)

- Vikten av att träna unga i användandet av IT och datorer genom att använda dem som pedagogiska hjälpmedel

Till dessa punkter kan ytterligare en viktig punkt tillfogas:

- Vikten av att tidigt lära unga att kritiskt granska den information som omger dem i dagens mediesamhälle

Alla dessa punkter, samt många andra utvecklingsområden, går enligt Skolverkets folder "Film för lust och lärande" hand i hand med de färdigheter som unga utvecklar i sitt arbete med film och medier.

Filmpedagogiskt arbete i stadens skolor

Inom skolorna i Solna stad har man under många år arbetat med film i olika utsträckning. Dels har enskilda lärare gjort film tillsammans med sina elever, de har använt filmer i undervisningen, deltagit i skolbioverksamhet och medverkat i Solna ungdomsfilmfestival. I skolorna finns också både skolbioombud och kulturombud. Skolornas arbete har dock varierat beroende på vilka lärare som jobbat på skolorna och hur mycket respons dessa lärare har fått på sitt filmarbete.

Med hjälp av ett styrdokument skulle arbetet med film i framtiden kunna skrivas in i skolornas lokala arbetsplaner och på så sätt ge en högre medvetandegrad på skolorna om vikten av att arbeta med film i undervisningen.

Ett styrdokument skulle också ge skolorna möjlighet att få återrapportera sitt filmarbete i sina verksamhetsberättelser. På så sätt får de även möjlighet att synliggöra det fantastiska arbete som pågår på många skolor.

Enkät till skolorna

En enkät distribuerades till skolledarna för Solnas kommunala grundskolor och Solna gymnasium. Skolledarna har i sin tur avsatt personal för att besvara enkäten. Informationen från förskolorna har inhämtats via förskolesamordnaren.

Av de sju skolor som svarat på enkäten säger alla utom en att de redan idag arbetar med film och medier i skolan. De betonar också att de gärna skulle vilja utveckla detta arbete. De pekar på många pedagogiska vinster som arbetet med film i klassrummet medför, men man kan även utläsa vissa svårigheter med det filmpedagogiska arbetet.

Arbete med rörlig bild i verksamheten på skolorna

De ämneslärare som jobbat mest med film har varit lärare inom bild, svenska, engelska och so. Några av de områden som man i Solnas skolor har varit aktiva inom är:

- Skolbio
- Filmvisning i klassrummet
- Diskussioner utifrån olika teman i filmer
- Deltagande i festivaler och filmtävlingar
- Fortbildningsträffar
- Ungas eget filmskapande, ofta i samarbete med extern arrangör
- Arbete med att jämföra böcker och filmer

Vinster med att bedriva filmpedagogiskt arbete på skolorna

De skolor som svarat på enkäten upplever att det finns många pedagogiska fördelar med att arbeta med film. Nedanstående punkter är citat från enkätsvaren.

- Film levandegör och skapar sammanhang på ett tillåtande sätt.
- Många elever och lärare upplever arbetet med film som lustfyllt och skapar engagemang.
- Film i sig är en uttrycksform som är relativt fri i sin form. Det ger utrymme för frihet även när vi arbetar med film.
- Film erbjuder nya perspektiv och skapar utrymme för reflektion runt olika frågor. Dessutom ökar film förståelsen och förtydligar samband.
- Film kan också hjälpa eleverna att upptäcka sig själva, sin röst, sitt kroppsspråk mm.

En biträdande rektor uttrycker sig så här om det filmpedagogiska arbetet:

"Filmen kommer också i framtiden att bli ett allt viktigare redskap för att entusiasmera elever och för att underlätta kunskapsinhämtningen inom olika kunskapsområden. Dessutom är det ett verktyg som tilltalar eleverna och som ofta går direkt in i eleverna".

Svårigheter med att arbeta med praktiskt filmskapande på skolorna

Att arbeta med film i skolorna kan även upplevas som frusterande av många lärare.

Erfarenheter från andra kommuner pekar framför allt ut fyra frustrationselement:

Brist på teknik, pengar, kunskap och tid. Även i Solna har skolorna påpekat liknande brister för att kunna jobba med film.

- Bristen på egen teknisk utrustning på skolorna
- Inte tillräcklig egen kompetens bland lärarna
- Arbetet kräver utarbetande av nya pedagogiska metoder
- Film är ett tidskrävande arbete som kräver samarbete mellan olika ämnen
- Behov av formaliserade pedagogiska diskussioner på skolan för filmen

- Avsaknad av uppmuntran från skolledare och förvaltning att arbeta med film

Apropå de svårigheter som finns med att arbeta med film i skolorna uttrycker sig samme biträdande rektor som i avsnittet ovan så här:

”Men den största stöttestenen är att skapa möjlighet för en förändring av arbetssättet för skolans pedagoger. Att använda/integrera filmen i undervisningen på ett tydligare sätt. Här krävs ett modernare tänkande, att möta eleverna där de står. Film är ju något som de tycker om att diskutera. I dagsläget spelar filmen en viss roll i undervisningen men på lite sikt kommer filmens inflytande på undervisningen säkerligen att öka markant, både att se på film och att göra film. Det kommer att kräva ny kompetens hos skolans pedagoger.”

Skolornas behov av stöd för att utveckla sitt filmarbete

Svaren på den enkät som skickats ut till skolledarna visar att skolorna behöver ett starkare stöd för att få kontinuitet och utveckling i sitt filmarbete. Dessa resultat ligger i linje med utredningar från andra kommuner.

Maximalt antal poäng som de fick ge ett område med högsta prioriteringsgrad var 5. Den lägsta prioriteringspoängen var 0. Den siffra som visas är en genomsnittssiffra för de fem skolor som valt att poängsätta sitt behov av stöd.

<u>Prioriteringsgrad</u>	<u>Behov av stöd</u>
5	Budget för utvecklat filmarbete
5	Tillgång till fortbildning
5	Tillgång till egen teknik på skolan
4,5	Centralt organiserad skolbio
4	Tillgång till en central medieenhet (filmpedagogiskt centrum)
4	Tillgång till nätverk inom filmområdet
3,5	Filmfestival för ungas eget skapande
3	Praktisk handledning från externa filmpedagoger i klassrummet
2,5	Större flexibilitet i schemalaggningsen
2,5	Formalisering av arbetet i den lokala arbetsplanen
2,5	Formalisering av pedagogiska diskussioner på skolan
1	Filmfestival för professionell film för unga
1	Förbättrade filmrelaterade informationskanaler inom staden

För att utvecklingen på det filmpedagogiska området ska kunna genomföras upplever skolorna att de i första hand behöver en riktad budget för detta arbete. Pengarna ska användas till fortbildning samt inköp av filmteknik och olika filmpedagogiska tjänster. De tjänster man i första hand efterfrågar är skolbioverksamhet, ett filmpedagogiskt kunskapscentrum, samt en filmfestival för ungas eget skapande. Man efterfrågar även nätverk inom filmområdet, samt en organisation inom kommunen för filmfrågan.

Solna gymnasium

På Solna gymnasium används film och diskussioner om film i undervisningen inom flera ämnen och inom flera olika inriktningar. Arbetet med film går mycket väl i linje med den övergripande visionen för Solna gymnasium. I denna vision lyfter man fram arbete som skapar arbetsglädje, personlig utveckling och kreativitet.

Gymnasiets rektor anser att filmen är ett verktyg som speciellt väl lyfter fram dessa delar. Hon pekar även på vikten av att skolan tar tillvara elevernas kreativitet och skapande, och hjälper dem att öka deras kommunikationsförmåga. Solna gymnasium vill gärna satsa på elever som är kreativa och som vill uttrycka sig med film.

På gymnasiet har man dessutom en särskild filminriktning. Den startades för två år sedan för eleverna på det samhällsvetenskapliga programmet. Uppdraget att genomföra filmutbildningen lades på Solna kulturskola. Satsningen har inte fallit så väl ut som man hoppats och idag finns det bara två elever kvar på denna utbildning.

Gymnasienämnden i Solna anser dock att det ska finnas en filminriktning på Solna Gymnasium, eftersom Solna filmstads historia skapar unika möjligheter för en sådan. Redan idag finns ett uppdrag från Gymnasienämnden till gymnasiesamordnaren och till rektorn för Solna gymnasium att se till att en ny filmsatsning kommer igång.

Även Solna gymnasium skulle gärna göra en nystart av denna utbildning. För att denna nystart ska få en bra början krävs dock att ett antal faktorer beaktas:

- Att gymnasiet gör en ordentlig utvärdering av den förra kursen för att se varför denna satsning misslyckades
- Att gymnasiet utreder möjligheterna för att hitta samarbetspartners, lokaler och andra grundförutsättningar för att bygga upp en ny utbildningsgren
- Att en budget avsätts för utredningsarbete, marknadsföringsarbete av den nya kursen, teknikinköp samt andra kostnader för att bygga upp en ny utbildningsgren
- Att hela arbetslaget som skall arbeta med denna nya filmklass får fortbildning runt hur de kan arbeta ämnesövergripande med film
- Att gymnasiet skapar en stolthet och en stark grupptillhörighet hos den nya grupp elever som kommer till filminriktningen genom att inte slå ihop dem med andra grenar utan låta dem stå som en självständig gren

Från Solna gymnasiums sida tror man att filminriktningen kan bli en bra profil att marknadsföra skolan med. Den skulle kunna bredda rekryteringen av kreativa elever till skolan. I förlängningen skulle det kunna leda till att man på Solna gymnasium kan stimulera fram nästa generations Lukas Moodysson.

Även från Barn- och utbildningsnämnden har man visat ett starkt intresse av att ha en filmutbildning på gymnasiet som en fortsättning på det arbete som påbörjas i grundskolan. En sådan utbildning skulle gå hand i hand med stadens övriga breda satsning på film.

Förutsättningarna för Solna gymnasium att driva en filmutbildning är egentligen mycket goda. Man är från gymnasiet van att samarbeta med näringsliv och med föreningar. Man har dessutom goda erfarenheter från andra utbildningsgrenar, framför allt från arbetet med idrottsverksamheten.

Gymnasiets rektor är också mycket positivt inställd till samarbetsavtal med näringslivet. I Solna finns också ett intresse från filmbranschen att delta i detta utvecklingsarbete. Allt arbete mellan skola och bransch måste dock utgå från skolans intresse och skolans ekonomi. Det är viktigt att initiativet för ett sådant arbete tas och leds av skolan.

2. Kultur- och fritidsförvaltningen

När det gäller Kultur- och fritidsförvaltningens verksamhetsområden nämns arbetet med film eller medier inte alls i styrdokumentet. Istället talar man om målområden i mer övergripande termer som: valfrihet, mångfald, jämställdhet, trygga miljöer, mångkultur, folkhälsa, estetiska kunskaper och kulturella upplevelser.

På liknande sätt som på Barn- och utbildningsförvaltningen väljer många av verksamheterna inom Kultur- och fritidsförvaltningen ändå att arbeta med den rörliga bilden som redskap för att nå dessa mål. Exempel på sådana verksamheter är fritidsanläggningarna, Solna stadsbibliotek och Solna kulturskola. Dessutom har Solna stad sedan ett år en kultursekreterare som arbetar med att samordna kulturarbetet i staden tillsammans med de olika verksamheterna.

Fritidsanläggningarna

I början av 2000-talet gjordes en filmpedagogisk satsning på fritidsanläggningarna. Anläggningarna köpte in videokameror och förvaltningen köpte in redigeringsdatorer till anläggningarna. Man såg också till att fortbilda personalen inom detta område. Resultatet blev att det under en tid gjordes en stor mängd filmer på fritidsanläggningarna i Solna.

För att få veta hur arbetet med film ser ut idag på fritidsanläggningarna har en enkät distribuerats till personalen på anläggningarna. Nedanstående slutsatser hämtas från de sju anläggningar som svarat på denna enkät.

Arbete med rörlig bild i verksamheten på fritidsanläggningarna

De flesta av gårdarna har kvar sin filmutrustning men långt ifrån alla har ungdomar som använder den. Ändå jobbar man med film och rörlig bild på många olika sätt.

- Alla anläggningar visar film, allt från en gång per vecka till en gång per månad.
- Alla utom en anläggning nämner att man besöker en biograf under vissa skollov.
- Hälften nämner att de visar tv på kvällarna.
- Några nämner att barnen spelar tv-spel.
- Några nämner att barnen flitigt använder dataspel.
- Hälften av anläggningarna har barn som själva filmar.
- Hälften nämner att personalen använder video och fotografering för att dokumentera den egna verksamheten.

På de flesta anläggningarna talar personalen om att de tidigare har haft en praktisk filmverksamhet, men att de idag inte har någon utrustning och inte heller någon ledare med praktisk kunskap. Vissa har vid några tillfällen lånat in utrustning och fått hjälp av externa handledare för att genomföra olika filmprojekt.

Vinster med att bedriva filmpedagogiskt arbete på fritidsanläggningarna

Gemensamt är att man på alla anläggningar visar intresse för filmen som ett pedagogiskt verktyg och för de fördelar man kan se med att använda film. Även de anläggningar som inte jobbar praktiskt med film idag efterfrågar ett starkt stöd för att utveckla denna verksamhet.

På flera av anläggningarna berättar personalen att de använder filmerna som ett pedagogiskt verktyg i sitt arbete med ungdomarna. Man diskuterar innehållet i film och tv-program utifrån ett kritiskt perspektiv (bl.a. nämns diskussioner om Big Brother). I urvalet av filmer tar man ofta hänsyn till åldersrekommendationer, till filmens kvinnosyn och till om filmen innehåller många svordomar.

De anläggningar som svarat på enkäten upplever att det finns många pedagogiska fördelar med att arbeta med film. Nedanstående punkter är citat från enkätsvaren.

- Att filmarbetet skapar delaktighet i gruppen genom att barnen får agera i grupper tillsammans och får inta roller som de i vanliga fall inte har.
- Möjligheterna i att ge barnen en vaken syn på mediernas roll i samhället, eftersom denna målgrupp dagligen bombarderas av medieintryck.
- Genom film kan man arbeta med de sociala färdigheter som man jobbar mest med på anläggningen: samarbete, dialog, förståelse, beslutsfattande, etc.
- Film är ett bra sätt att uttrycka sig om sin verklighet och att kommunicera med omvärlden.
- Att man får möjlighet att förklara situationer eller konsekvenser av ens handlande med medier istället för med enbart ord.
- Att lära sig förstå hur man kan förvandla och förändra saker i datorernas värld och förklara för barn att allt som ser på tv och film inte alltid riktigt är som man tror.
- Att barnen lär sig att använda de moderna verktygen: videokameran och datorerna.
- Kan vara en bra verksamhet för barn med olika typer av funktionshinder.
- Ett bra sätt att dokumentera den egna verksamheten.
- Ett sätt att skapa lugn och ro på anläggningen.

Svårigheter med att arbeta med praktiskt filmskapande på fritidsanläggningarna

De fritidsanläggningar som har jobbat med film ser även att det finns en del svårigheter förknippade med arbetet. När det gäller det analytiska arbetet, samtal om filmer, tv och datorspel så är det oftast inga problem. Men när det gäller det praktiska filmarbetet så finns det ett antal punkter som anläggningarna pekar på:

- Att fritidspersonalen inte har tillräckliga kunskaper om utrustningen, klipptechnik och filmskapande.
- Att det inte finns utrustning på anläggningen.
- Att filmskapande ofta blir ett stort projekt som kräver att barnen jobbar intensivt under en längre period.
- Arbetet med filmskapande är kontinuitetskrävande, och kräver att alla i gruppen är närvarande samtidigt vid flera tillfällen.
- Det kan vara svårt att hitta på meningsfulla arbetsuppgifter för alla när man jobbar i grupper.
- Att intresset bland de unga är sviktande. En del som går på gården har låg självkänsla och styrs av gruppens tyckande. Tycker inte rätt person att det är kul att göra film, så blir det ingen.

Fritidsanläggningarnas behov av stöd för att utveckla sitt filmarbete

Svaren på den enkät som skickats ut till fritidsanläggningarna visar att fritidsanläggningarna behöver ett starkare stöd för att få kontinuitet och utveckling i sitt filmarbete.

Maximalt antal poäng som de fick ge ett område med högsta prioriteringsgrad var 5. Den lägsta prioriteringspoängen var 0. Den siffra som visas är en genomsnittssiffra för de sju anläggningar som svarat på enkäten.

<u>Prioriteringsgrad</u>	<u>Behov av stöd</u>
4,5	Budget för utvecklat filmarbete
4,5	Tillgång till fortbildning
4	Tillgång till egen teknik på anläggningen
4	Tillgång till en central medieenhet (filmpedagogiskt centrum)
4	Tillgång till nätverk inom filmområdet
3,5	Filmfestival för ungas eget skapande
3,5	Praktisk handledning från externa filmpedagoger till anläggningen
2,5	Förbättrade kanaler för kommunal information
2	Att arbete med film nämns i KFN:s måldokument
2	Filmfestival för professionell film för unga
1,5	Speciella forum för filmpedagogiska diskussioner

Högst på önskelistan ligger således önskemål om en budget för att köpa in fortbildning och teknik, samt till att hålla utrustningen uppdaterad. Högt upp på listan finns också behovet av att ha tillgång till en central medieenhet där man dels kan hyra/låna in kompletterande utrustning för filmprojekt, dels har tillgång till filmpedagogisk kompetens som man kan hyra in vid behov, men där man också har expertis som man kan få råd och vägledning av. Grundutrustningen för daglig verksamhet verkar man dock vilja ha direkt på anläggningen.

En annan viktig aspekt för ett filmpedagogiskt utvecklingsarbete verkar ett väl utvecklat nätverk för diskussioner om ämnet vara. Något som anläggningarna också bedömer som viktigt är tillgång till externa handledare som kan bistå personal och unga i filmarbetet vid

speciella tillfällen. Dessutom efterfrågas en filmfestival som visar de filmer som unga skapat själva.

Solna Stadsbibliotek

Solna stadsbibliotek är ett stort och modernt bibliotek med många verksamheter. Det ligger centralt i Solna centrum och inrymmer avdelningar för olika sorters medier, bl.a. musik och film. Det finns också tillgång till studierum, tidningsrum, utställningsutrymmen, många informationssökningsdatorer, mötesrum samt ett berättarrum för barn som också är utrustat för filmvisningar.

Biblioteket satsar på film

I biblioteket finns idag cirka 1.000 filmer för utlåning och uthyrning, varav drygt en tredjedel är barnfilmer. Även fakta-, musik- och utbildningsfilm ingår i beståndet. Under år 2005 lånade biblioteket ut 5.000 spelfilmer. Man har prenumerationer på fem filmtidskrifter (Film International, Film & TV, Filmrutan, Ingmar, Zoom), samt tillgång till många allmänna kulturtidskrifter och dagstidningar som recenserar och skriver om film. Man har även cirka 500 böcker som handlar om film, filmskapandet och dess stjärnor. Dessutom har man länkar till aktuella filmdatabaser, filminstitutioner och svenska och internationella filmsajter på bibliotekets webbsida, samt bibliotekarier som hjälper besökarna att hitta information om bl.a. film.

När det gäller inköp av filmer tar biblioteket ett kvalitativt ansvar. Föräldrar får på så sätt hjälp med att hitta pärlorna i massmediefloden. Bibliotekets målsättning med urvalet är att kunna erbjuda kvalitetsfilm, som det ofta är svårt att hitta i handeln och hos filmuthyrare.

Kostnaden för att hyra en film är 20 kr. Intäkterna täcker helt utgifterna för filminköpen. I andra kommuner är det vanligt att biblioteken lånar ut film på samma villkor som andra medier, d.v.s. utan avgift.

Behovet av ett filmpedagogiskt styrdokument

I Solnas Biblioteksplan finns idag ingenting om film inskrivet. I flera andra europeiska länder har biblioteken tagit ett helhetsgrepp över kultur- och medieområdet och jobbar därför mer med rörlig bild och musik.

Solna stadsbibliotek skulle välkomna ett för kommunens verksamheter gemensamt styrdokument för filmverksamheten. Det skulle kunna utgöra en grund för arbetet med film och filmpedagogiskt arbete även på biblioteket.

Bibliotekets filmpedagogiska verksamhet

Redan idag ingår filmen i den pedagogiska verksamheten. Biblioteket har en heltidsanställd pedagog som arbetar med lässtimulans, berättande och kunskapssökande där också filmen och konsten finns med. Målgruppen är barn i åldern 0-10 år.

Pedagogen köper in en del barnfilmer med institutionella rättigheter och ordnar Knattebio (film för 3-5-åringar) och skollovsfilm för åldersgruppen 6-10 år. Vid dessa visningar ingår det pedagogiska samtalet som en naturlig del.

Under ett par år drev biblioteket i samarbete med Kulturskolan ett projekt där man på en dator hade lagt in solnaungdomars egna filmer för visning. Man har även haft ett samarbete med Kulturskolan och Solna gymnasium, som innebar att eleverna på det samhällsvetenskapliga programmets filmlinje fick låna filmer gratis. Eftersom det finns väldigt få elever på filmlinjen idag (2 elever) ligger denna verksamhet vilande.

Biblioteket ordnar även seminarier, som ibland tangerar filmområdet. Under våren 2006 har Solnas invånare bland andra kunnat träffa den Guldbagge-belönade dokumentärfilmaren Nahid Persson.

Förutom biblioteket i Solna centrum ansvarar Solna stadsbibliotek även för Solna gymnasiums skolbibliotek. Troligtvis kommer man framöver även att ta över ansvaret för de skolbibliotek som idag finns på grundskolan. I arbetet med skolbiblioteken ser Solna stadsbibliotek att ett filmpedagogiskt kunskapscentrum skulle vara ett stort stöd för stadens skolor. Biblioteket anser att det borde vara ekonomiskt gynnsamt om gemensam filmutrustning och filmbestand för skolorna placerades centralt, enligt samma modell som man samordnar skolbiblioteken.

Tankar om ett filmpedagogiskt utvecklingsarbete

Med ett styrdokument som grund vill biblioteket bland annat:

- Bli ett spetsbibliotek inom filmområdet
- Vara en självklar del av det filmpedagogiska arbetet i Solna
- Stödja framtagandet av en kulturscen centralt i Solna, med möjlighet till filmvisning
- Stödja inrättandet av ett filmpedagogiskt centrum

Solna kulturskola

Solna kulturskola arbetar med estetiska lärprocesser både i frivilligverksamhet för unga på fritiden och i verksamhet riktad mot stadens skolor. Kulturskolan ser sig både som ett växthus för professionella kulturutövare och för ungas personliga utveckling. I detta arbete betonar man vikten av att unga får möjlighet att träffa professionella kulturutövare.

Solna kulturskola arbetar idag med fem olika kulturområden: film, bildkonst, teater, musik och dans. De har 30 heltidspedagoger anställda, varav en filmpedagog.

Kulturskolan möter i sin verksamhet ca. 5.000 barn/månad. Av dessa möter man 2.000 barn genom skolan, 1.500 barn genom den egna frivilligverksamheten och 1.500 barn via olika föreställningar som Kulturskolan ger.

Inom kulturskolans budgetram avsätts resurser för att genomföra Startskottet. Det är kostnadsfri verksamhet för förskola, 6-årsverksamhet samt åk 1-2. Detta är en förstärkning för skolan i arbetet med estetiska lärprocesser och innefattar Musikpatrull, Dansliga, Deckargåtan, kompanjonlärarskap m.m.

Behovet av ett filmpedagogiskt styrdokument för Solna kulturskola

Kulturskolans styrdokument utgår ifrån kommunfullmäktiges mål formulerat i Kultur- och fritidsnämndens kvalitetsmål samt Lpo94 för samarbetet med skolan. Varje arbetslag formulerar sedan ett konkretiserande av målen i sina arbetsplaner. Detta ligger som en del av den systematiska uppföljningen av arbetet. Kulturskolans chef tycker att det är viktigt med tydliga styrdokument som gör att kommunens krafter samlas kring gemensamma mål. Om Solna ska göra en satsning på filmen anser Kulturskolan att det behövs ett styrdokument för satsningen.

Kulturskolans filmpedagogiska verksamhet

Kulturskolans anställda filmpedagog delar idag sin tjänst i tre utvecklingsområden:
40% arbete i Kulturskolans frivilligverksamhet
40% arbete för Solna gymnasium och grundskolan
20% arbete för Solna ungdomsfilmfestival

Filmpedagogen ingår i Kulturskolans satsning på PTM. PTM är en verksamhetsutvecklingsgrupp som arbetar med projektion och ny teknik, samt större produktionsarbete. Dessutom arbetar Kulturskolan med att integrera olika ämnen. Detta har bland annat resulterat i en Teater/filmutbildning för 13-19 år. Kulturskolan tror att detta arbete kan utveckla en ny sorts pedagoger med bredare kunskap. Ett exempel på andra liknande ämnesintegreringsarbeten är en filmmusikkonsert som Kulturskolan höll i Kulturcentrum i Hallonbergen, med blåsorkester, filminslag, dansare och aktörer.

När det gäller samarbetet kring filminriktningen på gymnasiet har resultatet inte blivit bra. Utvecklingen har inte blivit den tänkta och målet att tre årskurser skulle vara igång har inte kunnat uppnås. Samarbetet kring filminriktningen har därför avslutats.

Tankar om ett filmpedagogiskt utvecklingsarbete

Kulturskolan ser gärna att man framöver utvecklar filmen som eget ämne. Än så länge anser dock Kulturskolan att man befinner sig i ett inledningsskede och behöver tid för att utvärdera de filmpedagogiska satsningar man haft och samla kraft för ett framtida arbete.

Kulturskolan skulle gärna jobba med film redan med förskolan, för att med tiden kunna få ihop en grupp unga som senare kan söka gymnasieprogrammet med filminriktning.

Kulturskolan anser också att det är viktigt för dem att finnas med i ett större sammanhang, där alla gör det de är bäst på med ungas bästa för ögonen. Ett exempel på ett sådant sammanhang är Solna ungdomsfilmfestival. För att det arbetet ska bli framgångsrikt anser man att det är viktigt med en tydlig förankring hos förvaltningen och hos Filmstadens kultur. Det är också viktigt att samarbetsvillkoren blir tydliga och att det tillsetts en styrgrupp för arbetet. Samverkan är nyckeln till en lyckad festival.

Det stöd som Kulturskolan i första hand önskar sig framöver är tid för att få verksamheten att växa. Trots andra insatser anser Kulturskolan också att det viktigaste är att man i staden får in filmen som ett läromedel i skolan.

3. Stiftelsen Filmstadens kultur

Gamla Filmstaden i Råsunda

Området Gamla Filmstaden i Råsunda är klassisk filmhistorisk mark. Här har svensk filmhistoria skapats under fem decennier. Svensk Filmindustri flyttade hit 1919 och fram till 2001 producerades här nära 400 långfilmer med alla våra mest folkkära skådespelare. Bland dessa kan nämnas Gösta Ekman, Greta Garbo, Ingrid Bergman, Nils Poppe, Thor Modéen, Åke Söderblom, Sickan Carlsson, Annalisa Ericson och på senare tid Sven Wollter, Harriet Andersson och Christer Henriksson.

Regissörer som Victor Sjöström, Mauritz Stiller, Hasse Ekman och Vilgot Sjöman har i Filmstaden skapat filmer som fascinerat, roat och berört människor. Och inte minst har de skrivit filmhistoria. Ingmar Bergmans filmer har uppmärksammats i hela världen och merparten av dem är inspelade i Gamla Filmstaden.

Idag finns inga stora inspelningsstudior kvar i Filmstaden. Dock har man som en följd av ett hårt och målmedvetet arbete här lyckats skapa kontorslokaler till flera av världens största filmbolag. SF, Universal Studios och 20th Century Fox är några av dessa. Även en biograf med tre salonger uppkallade efter filmstjärnorna Sickan, Annalisa och Nisse har byggts.

Stiftelsen Filmstadens kultur

Ur Föreningen Bevara Gamla Filmstadens arbete, vilket var att förhindra rivningen av de gamla byggnaderna i Filmstaden, växte flera drivande krafter fram. Föreningens sista ordförande, Caroline Thorén, engagerade sig kraftigt även efter att planritningarna var fastställda och tog i samarbete med fastighetsägare och Solna stad fram ett verksamhetsförslag för en långsiktig kulturell satsning för området. Ur detta arbete bildades år 2001 Stiftelsen Filmstadens kultur, där Caroline Thorén nu är verksamhetschef. Målet för stiftelsen var då bl.a. att få de stora filmbolagen att flytta in i de historiska och nyrenoverade lokalerna i Filmstaden.

Stiftelsens uppdrag är att verka för arbete som stärker Filmstadens kulturella arv och som håller den filmhistoriska miljön levande. Stiftelsens huvudman är Solna stad och stiftelsen drivs idag till cirka 30% av fondmedel från Skanska och HSB. Resten av intäkterna kommer från stiftelsens egna verksamhet.

Stiftelsen Filmstadens kultur arbetar på olika sätt med filmpedagogisk verksamhet som skolbio, filmfestival, filmverkstäder och filmnätverksträffar. Förutom den filmpedagogiska verksamheten ordnar Stiftelsen Filmstadens kultur föreläsningar, utställningar, konferenser, mottagningar, filmvisningar och filmhistoriska rundvandringar på området för grupper, föreningar, organisationer och samarbetspartners. Tillsammans med en konstnär i området har de även gjort informationsskyltar till alla byggnader. De driver också ett café och en presentbutik i sina lokaler. Dessutom arrangerar Stiftelsen Filmstadens kultur "Filmstadens

dag”, ett evenemang som årligen lockar cirka 7.000 personer att vallfärda till Filmstaden en gång om året.

Filmpedagogisk verksamhet hos Stiftelsen Filmstadens kultur

Stiftelsen har sedan starten 2001 jobbat med filmpedagogisk verksamhet i olika former. Dels genom att ge ekonomiskt stöd till verksamhet och dels genom att jobba praktiskt med olika former av verksamhet.

Bland annat har man genom åren:

- Drivit skolbioverksamhet för skolklasser
- Arbetat med nätverksträffar, informationsspridning om filmpedagogik och ordnat förhandsvisningar av filmer för lärare
- Lämnat ekonomiskt stöd till stadens satsning på film på fritidsanläggningarna
- Lämnat ekonomiskt stöd, samt arrangerat Solna ungdomsfilmfestival, SUFF
- Jobbat nätverkande med andra kommuner i skolbiofrågor
- Upplåtit sina lokaler för filmverkstäder och nätverksträffar
- Gjort ett projekt ”Jämo was here” om film och jämställdhet
- Guidat tusentals människor i Filmstaden och berättat om dess historia
- Drivit undervisningen för Solna Gymnasiums Filminriktning

Tankar om Stiftelsen Filmstadens kulturs framtid

Filmstadens kultur jobbar idag oftast i projektfinansierad verksamhet och har varken uppdrag eller budget för att bedriva en långsiktig barn- och ungdomsverksamhet. Detta är däremot något man gärna skulle vilja jobba mer med i framtiden.

Stiftelsen Filmstadens kultur vill arbeta för att bli ett centrum i Solna för att genomdriva en kraftfull och långsiktig filmverksamhet för unga och för vuxna. I denna vision ingår Portvaksstugan som ett kulturhus med café, guidade visningar i området och olika utställningar. Andra verksamheter med inriktning på film och filmpedagogik skulle kunna placeras i andra lokaler i Filmstaden under ledning från Filmstadens kultur.

Exempel på sådan verksamhet skulle kunna vara:

- En permanent filmverkstad för unga
- Skolbioverksamhet
- Arbeta med Solna ungdomsfilmfestival
- Gymnasieverksamhet
- Pensionärsfilm och föräldrafilm

I en förlängning skulle man kanske även kunna locka annan regional filmverksamhet att lokalisera sig i Filmstaden, t.ex:

- Stockholm filmcommission
- Film Stockholm
- Stockholms filmfond

Versamheten skulle riktas både mot professionell filmverksamhet och till absoluta nybörjare. Mycket av denna verksamhet skulle kunna vara självfinansierande. Men i botten krävs ändå ett uppdrag och en budget från Solna stad samt andra finansiärer för att dessa planer ska kunna genomdrivas.

4. Fria sektorn

Inom Solna stad finns sammanlagt cirka 50 företag som direkt jobbar med film på olika nivåer. Av dem arbetar närmare 20 bolag med filmproduktion, cirka 15 jobbar med distribution och efterbearbetning av film och huvuddelen av resterande jobbar med filmuthyrning (hit räknas bara de företag vars huvudsakliga verksamhet är filmuthyrning, inte bensinstationer och andra som hyr ut film som en bisyssla).

Utöver dessa 50 bolag finns det i Solna ett antal andra bolag som jobbar med filmrelaterad verksamhet som till exempel musik, ljud och ljus. Dessutom finns det naturligtvis även en stor mängd intressenter som inte jobbar direkt med film men som ändå kan finnas med som stöd i Solnas filmpedagogiska uppbyggnadsarbete, t.ex. byggbolag, IT-bolag och organisationer.

Det som skiljer Solna från många andra kommuner är att så många av de stora filmbolagen har samlats på en och samma plats i Gamla filmstaden i Råsunda. Här ligger till exempel SF, Happy life, Sun Studio, 20th Century Fox och Universal Studios. Dessa bolag jobbar i första hand med distribution, visning och efterbearbetning av biograffilm. De stora filmbolagens intresse för Solna ger Solna stad både en filmpolitisk tyngd och en potentiell hög glamourfaktor.

Idag lever stora delar av filmbranschen sitt eget liv utanför stadens ramar. Här finns ett stort outnyttjat fält som kan ge många samarbetsvinster både för branschen och för stadens filmpolitiska och filmpedagogiska arbete. Det är av yttersta vikt att man månar om kontakterna med filmbranschen i Solna. Ett sätt är att ordna nätverksträffar där branschen och staden kan mötas på ett sätt som gagnar båda parter. Närheten till filmbranschen med de samverkansmöjligheter som finns där är en av de saker som gör Solna så unikt. Att bygga upp och underhålla ett sådant samarbete tar dock tid och kräver tydliga mål.

Branschen som stöd i Solnas filmpedagogiska arbete

Ett nära samarbete mellan Solnas unga och branschen skulle ge ungdomarna ett försprång in på den arbetsmarknad som många unga drömmer om. Branschen har också möjlighet att hålla lärare och andra ungdomsnära vuxna uppdaterade om vad som händer på filmområdet.

Flera av filmbolagen är mycket positiva till att stödja Solna stad i det filmpedagogiska arbetet. Man tänker sig att stödet kan se ut på många olika sätt, t.ex:

- Praktikplatser för unga
- Möten med professionella filmarbetare

- Förhandsvisningar av nya filmer för lärare
- Skolbiosamarbete
- Mötesplats för filmnätverk
- Studiebesök med filmvisningar eller med möte med filmarbetare
- Provfilmningar till filminspelningar och röstdubbingar
- Det finns också ett intresse från bolagen att starta eftergymnasiala filmutbildningar för filmproduktion och film dubbning.

Några stora filmbolag med fäste i Solna

DIDITAL VISION

Inriktad på digital produktion och efterbearbetning.

EUROLAB SVERIGE

Filmlaboratorium för framkallning och efterbearbetning av film.

HAPPY LIFE ANIMATION

Sveriges ledande animationsproducenter

MEDIASKAPARNA I SOLNA

Filmproduktion och kopiering av film.

MONSUNFILM

Arbetar med kommersiell filmproduktion och beställningsfilm.

PALLADIUM FILM

Arbetar med kommersiell filmproduktion.

SUN STUDIO

Dubbar långfilmer, tv-serier, datorspel och reklamfilmer till svenska.

SVENSK FILMINDUSTRI

Driver Sveriges största biografkedja och marknadsför film.

Producerar och distribuerar film i olika format.

SWEDISH FILM

Distribuerar i första hand film med institutionella visningsrättigheter för skola och annan offentlig visning.

TILLÄMPAD TELEVISION

Huvudsakligen informations- och instruktionsfilm.

20TH CENTURY FOX
Distribuerar film/dvd inom Sverige.

UNIVERSAL STUDIOS
Distribuerar och producerar film/dvd inom Sverige.

WARNER BROS ENTERTAINMENT
Distribuerar film/dvd inom Sverige.

Externa resurser för filmpedagogiskt utvecklingsarbete

Även utanför Solna finns det många organisationer, myndigheter och företag vars uppdrag det är att arbeta med filmutveckling och filmpedagogik. Många av dessa ligger inom Stockholms län och kan naturligt utgöra en resurs för Solnas pedagoger.

DIGITALBRIDGE www.digitalbridge.nu
En ideell föreningen vars ändamål är att främja utvecklingen av digitalt berättande i allmänhet och digital storytelling i synnerhet.

DRAMATISKA INSTITUTET www.draminst.se
DI är en statlig konstnärlig högskola för film och teater. Arrangerar även påbyggnadsutbildningar/fortbildningar för lärare.

FANZINE TV www.zingofilm.se
Öppet tv-produktionscentrum för unga under 30 år som vill göra och sända tv. Redaktionen finns i Botkyrka, men ungdomar från alla orter får vara med. fanzinetv@zingofilm.se.

FILM STOCKHOLM/STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING www.filmstockholm.se
Regionalt resurscentrum för rörlig bild i Stockholms län, med fokus på filmpedagogiskt stöd till kommunerna. Initierar regionala nätverk för skolbioarrangörer och animationspedagoger. Ordnar praktiska och teoretiska lärarfortbildningar. Anordnar regional skolbiodag i Stockholm varje år i april.

FILMCENTRUM www.filmcentrum.se
Förening som importerar och distribuerar kvalitetsfilm från hela världen. Arrangerar även seminarier, kurser, filmprogram och förmedlar filmare och föreläsare.

FILMCENTRUM STOCKHOLM www.yuri.nu
Arbetar för att skapa en bra mötesplats för filmare och filmintresserade. Erbjuder hjälp med att genomföra filmprojekt. Ordnar även antirasistisk filmfestival för unga.

FILMPEDAGOGIK.NU www.filmpedagogik.nu
En hemsida som ger en tydlig översikt över det mesta som händer i den mediepedagogiska sfären idag. Mängder av övningar och handledningar finns att ladda ner.

FOLKETS BIO www.folketsbio.se

Förening som importerar, distribuerar och visar kvalitetsfilm från hela världen. Även med institutionella rättigheter.

FOLKETS BIO ZITA www.zita.se

Huserar i biografen Zitas lokaler på Birger Jarlsgatan i centrala Stockholm. Ordnar föreläsningar för elever, fortbildningskurser för lärare, skolbiovisningar och seminariedagar på biografen Zita.

LAVA www.lavaland.se

Kulturhusets rum för ung kultur. Även öppen videoverkstad, workshops, videoteket, festivaler och filmvisningar för unga från hela länet. lava@kulturhuset.se.

LÄRARHÖGSKOLAN www.lhs.se/ukl

Institutionen för undervisningsprocesser, kommunikation och lärande (UKL) är den största av Lärarhögskolans tre institutioner. Här bedrivs både grundutbildning, påbyggnadsutbildningar, lärarfortbildningar och forskning.

MEDIERÅDET www.medieradet.se

Statlig myndighet som arbetar med frågor kring mediepåverkan med särskild inriktning mot barn och unga.

MULTIMEDIABYRÅN/SKOLVERKET www.multimedia.skolverket.se

Multimediabyrån är en webbplats som vill hjälpa lärare och elever att skapa och lära med nya medier. Skolverket satsar just nu på ett PIM-projekt för Praktiskt IT/medie-lärande.

MEDIOTEKET STOCKHOLM www.stockholm.se/medioteket

Ordnar skolbio, fortbildning inom mediaområdet, uthyrning av video- och radioprogram, samt kameror och redigeringsstudior med mera i Stockholm. Kan liksom flera andra kommunala medieverkstäder ordna samarbetsavtal med andra kommuner.

NOVEMBERFESTIVALEN www.novemberfestivalen.nu

Novemberfestivalen är Sveriges nationella arena för unga oetablerade filmare 0-26 år. Förutom visningar av ny film gjord av unga, ordnar man även en årlig nationell filmtävling i Trollhättan i november varje år.

PEDAGOGISKA INSTITUTIONEN, STOCKHOLMS UNIVERSITET www.ped.su.se

Arbetar med forskning och utbildning som rör människans livsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Studierna handlar om pedagogiska villkor för lärande och socialisation, kunskapsbildning och personlig utveckling. Institutionen ordnar regelbundet uppdragsutbildningar.

STATENS BIOGRAFBYRÅ www.sb.se

Förhandsgranskar biograffilm, sätter åldersgränser för video- och biograffilmer och har till uppgift att se till att regler runt olaga våldsskildringar efterlevs. Förhandsgranskar även ungas egna filmer före en offentlig visning.

STOCKHOLMS FILMFESTIVAL JUNIOR www.filmfestivalen.se/junior

Ordnar stor barn- och ungdomsfilmfestival i mars/april varje år. Där visas internationell film för unga. Organiserar även tävlingen "1 minut film" där barn och unga kan tävla med sina egna filmer.

STUDION www.tekniskamuseet.se

På Tekniska muséet kan skolklasser göra sina egna radio-, tv- och tidningsproduktioner. Tv-studion där ungdomarna jobbar är professionell och ger en bra bild av hur en nyhetsredaktion jobbar. Även lärarfortbildningar.

SVENSKA FILMINSTITUTET www.sfi.se

Lämnar stöd till skolbioverksamhet samt producerar filmhandledningar som man kan arbeta med i skolan. Har en bra söksida där man ämnesvis eller åldervis kan söka efter bra filmer att visa som skolbio eller i klassrummet. Ger även ut filmpedagogiska tidskriften Zoom. Anordnar nationell skolbiodag i Malmö varje år i mars.

UNG FILM OCH AMATÖRFILM STOCKHOLM www.amatorfilm.se

Två föreningar för unga amatörfilmare. Ordnar filmfestivaler, föreläsningar, filminspelningar, visningar m.m.

UTBILDNINGSRADION I STOCKHOLM www.ur.se

Producerar utbildningsfilm med skola som målgrupp. Ger även ut litteratur och har en medieverkstad där unga kan prova olika medier.

5. Stödverktyg för ett filmpedagogiskt utvecklingsarbete i Solna stad

I Solna finns grunderna för ett lyckat filmpedagogiskt arbete. Det behövs inga egentliga nya aktiviteter inom de olika verksamheterna. Istället behöver de verksamheter som redan finns ett ordentligt stöd från staden i form av olika verktyg så att verksamheterna får en stabil grund att stå på och att arbeta utifrån.

I detta kapitel läggs en skiss för de stödverktyg som Solna stad på sikt skulle behöva utveckla för att trygga ett långsiktigt filmpedagogiskt utvecklingsarbete. Skissen bygger på svaren från enkäterna, från de intervjuer som gjorts under arbetets gång, samt på de erfarenheter som gjorts av liknande arbete i andra kommuner. Skissen utgår även från de styrdokument som idag redan finns för arbete i skola och för fritidsverksamhet.

Stödverktyg för ett filmpedagogiskt utvecklingsarbete:

1. Styrdokument, handlingsplan och budget
2. Formell samordning och nätverk
3. Fortbildningsmöjligheter
4. Ett filmpedagogiskt kunskapscentrum
5. Skolbioverksamhet
6. Ungdomsfilmfestival och lokal-tv

1. Styrdokument, handlingsplan och budget

Hittills har mycket av Solnas filmpedagogiska arbete bedrivits av eldsjälar. Det innebär att det i Solna har funnits ett blomstrande filmarbete under de perioder som enskilda lärare och fritidsledare har haft kraft och intresse nog att arbeta på nära nog ideella krafter. När kraften tagit slut eller eldsjälarna flyttat från Solna har arbetet stagnerat eller lagts ner, till dess nästa eldsjäl dykt upp och orkat dra igång arbetet igen.

Det enda sättet att skapa en stabil och utvecklingsbar verksamhet är att man inom staden skapar förutsättningar för detta med hjälp av ett styrdokument och en budget. Ett styrdokument som sätter upp tydliga mål, samt en därtill anpassad budget, är grundläggande för ett stabilt och långsiktigt filmpedagogiskt utvecklingsarbete. Utifrån styrdokumentet bör man sedan utarbeta en handlingsplan för stadens filmarbete.

Styrdokument, handlingsplan och budget ska fungera som hjälpverktyg för de verksamheter som arbetar med filmpedagogisk verksamhet.

- Alla verksamheter inom BUF och KFF är eniga om vikten av att få ett styrdokument som tydligt visar att det är stadens vilja att bedriva ett filmpedagogisk utvecklingsarbete.
Med hjälp av ett styrdokument har man möjligheterna att få ett tydligt mål för verksamheten, en budget att arbeta med, en återrapportering som kan användas för utvärdering m.m.
- Inom skolan behöver man därefter få in denna satsning i skolornas lokala arbetsplaner, för att arbetet ska få den genomslagskraft som det behöver. Om arbetet skrivs in i de lokala arbetsplanerna kommer staden lättare att kunna följa skolornas arbete och kommer därigenom att kunna se vilket stöd skolorna förlöpande kommer att behöva. Detta är ett långsiktigt arbete och det kommer att bli upp till varje skola att bestämma i vilken utsträckning de vill satsa på film. En filmpedagogisk plan för skola och fritid skulle kunna utarbetas med en pedagogisk idé som följer unga från 1-16 år (Solnas skolplan Utvecklingsområde 2: Åtgärd 1)
- Inom KFF:s enheter behöver satsningen i framtiden skrivas in i enheternas verksamhetsplaner och i Kultur- och fritidsnämndens måldokument för att ligga så nära verksamheterna som möjligt.
- Mycket av det filmpedagogiska utvecklingsarbetet kan göras inom ramarna för den nuvarande budgeten. Inom många verksamhetsområden pågår arbete redan idag. Med för att verksamheterna ska få en stabil grund att stå på, samt det stöd de efterfrågar för att bedriva utvecklingsarbetet, krävs att kommunen avsätter pengar i budgeten för stödverksamhet till verksamheterna.

2. Formell samordning och nätverk

Att skapa en styrgrupp som för arbetet framåt är essentiellt för att lyckas med ett utvecklingsarbete. Vid sidan av styrgruppen är det viktigt att skapa formella nätverk inom verksamheterna.

- Det krävs en arbetande styrgrupp med ett tydligt uppdrag och en utsedd sekreterare som kallar till möten och sätter dagordningen för gruppen. Gruppens arbete blir att analysera hur man på bästa sätt kan nå de mål som finns beskrivna i styrdokumentet, samt att hämta in information från verksamheterna om hur de vill genomföra arbetet. Styrgruppen bör bestå av representanter från BUF, KFF och Stiftelsen Filmstadens kultur.

- Förutom styrgruppen behövs att staden avsätter en tjänst för att samordna stadens filmpedagogiska satsning (filmpedagogiskt centrum, skolbio, ungdomsfilmfestival, nätverk, branschkontakter, fortbildningar, avrapporteringar m.m.)
- Vid sidan av styrgruppen är det viktigt att skapa formella nätverk inom verksamheterna. I Solna finns redan skol- och kulturombud. Detta nätverk är viktigt både för att få in informationen till skola och fritidsverksamhet, men också för att föra information och synpunkter tillbaka till styrgruppen från verksamheterna. Det är viktigt att ge detta nätverk en formell status. (Solna stads skolplan utvecklingsområde 3, Åtgärd 2).
- Det kulturpedagogiska arbete och det allmänskulturella arbete som idag redan bedrivs av kultursekreteraren i Solna är mycket viktigt att upprätthålla. Det bör vävas in i det filmpedagogiska arbetet där man kan hitta nya samarbetsprojekt och samordningsmöjligheter.
- Av yttersta vikt är även att måna om kontakterna med filmbranschen i Solna. Ett sätt är att ordna nätverksträffar där branschen och filmpedagogiken kan mötas på ett sätt som gagnar båda parter. Närheten till filmbranschen med de samverkansmöjligheter som finns där är en av de saker som gör Solna så unikt. Att bygga upp och underhålla ett sådant samarbete tar tid och kräver tydliga mål.
- Om det är möjligt bör styrgruppen även skapa ett samarbete med den enhet som ansvarar för stadens IT- frågor. Film-, medie- och IT-verksamhet ligger på många plan väldigt nära varandra och ett samarbete kan skapa möjligheter som berikar alla områden.
- För t.ex. filmfestivalverksamhet och skolbioverksamhet krävs även egna styrgrupper med representanter från de involverade verksamheterna.

3. Fortbildningsmöjligheter

Att personalen inom de olika enheterna kontinuerligt ges tillgång till fortbildning inom det filmpedagogiska området är också en förutsättning för utvecklingsarbetet, och följer även linjen i Solnas skolplan. Detta gäller både på det praktiska filmarbetsområde och det analytiska filmarbetsområdet. Det är viktigt att denna fortbildning anpassas till de behov som de olika enheterna har.

- En naturlig start är att, i linje med Solnas skolplan, få in fortbildning för filmpedagogiskt arbete bland övriga fortbildningsmöjligheter som staden idag tillhandahåller centralt.

- Det finns även stora möjligheter att ta del av fortbildning inom området både regionalt och nationellt. I ett initialt skede har Film Stockholm visat intresse för att gå in och stötta en sådan fortbildningssatsning i Solna. Film Stockholm skulle t.ex kunna tänka sig att bekosta en grundläggande fortbildning för all pedagogisk personal inom staden i form av t.ex. en föreläsningsserie.

4. Ett filmpedagogiskt kunskapscentrum

Uppbyggandet av ett nytt filmpedagogiskt kunskapscentrum skulle skapa en naturlig plats för kunskapsutveckling inom filmområdet, samt skapa samordningsmöjligheter för verksamheterna när det gäller till exempel fortbildning samt tillgång till teknisk utrustning. Ett sådant centrum skulle kunna byggas med inspiration från Danska Filminstitutets satsning "Film-X" och läggas i anslutning till Gamla Filmstaden i Råsunda. Centrets storlek och uppgift skulle naturligtvis få anpassas efter Solna stads behov och resurser, men i första hand behövs det ett kunskapscentrum för de filmpedagogiska frågorna i Solna stad.

Om man satsar på ett större filmpedagogiskt centrum, med möjlighet att ta emot besökare både regionalt och nationellt ökar möjligheterna att erhålla regionala och nationella kulturbidrag. Därutöver krävs flera andra resursstarka samarbetspartners.

- Ett filmpedagogiskt centrum kan fungera som ett nav i den kunskapsutveckling som ska ske i staden. Det ska kunna tillgodose kommunens behov av fortbildning inom det filmpedagogiska området.
- I anslutning till centret skulle en större filmpedagogisk verkstad kunna byggas. Dit skulle förskolegrupper, skolklasser och fritidsgrupper kunde komma för att lära sig mer om hur film fungerar.
- Denna centrala verksamhet skulle genom uthyrning kunna tillhandahålla verksamheterna med teknisk utrustning i form av t.ex. videokameror, redigeringsdatorer och projektorer. På det sättet slipper varje enhet hålla sig uppdaterade med en större uppsättning av ny och fungerande utrustning.
- Ett filmpedagogiskt centrum kan breddas till att även arbeta med en bredare IT- och mediepedagogisk verksamhet.
- Om Solna stad inte har resurser att tillhandahålla alla typer av filmpedagogiska tjänster till skolorna, går denna tjänst bra att köpa in från en annan kommun. Åtta av Solnas skolor köper idag en del av dessa tjänster från Medioteket Stockholm till ett värde av ca. 140.000:-/år. Dessa avtal gäller till exempel till-

handhållande av spelfilmer, utbildningsfilmer och tv- och radioprogram från Utbildningsradion.

5. Skolbioverksamhet

Kommunal skolbioverksamhet ger kommunens unga en gemensam filmupplevelse som kan bearbetas och verka kunskapsbildande på förskola och i klassrummen. Den ger även möjlighet för unga att besöka en kulturarena – biografen – och lära sig vilka koder som gäller för denna miljö.

- Skolbio bör drivas som en central verksamhet av personal med ett kommunalt uppdrag.
- Skolbioverksamhet fungerar bäst om den kombinerar elevernas biografbesök med pedagogstödda förhandsvisningar för lärare, samt färdiga arbetsmaterial som lärarna kan jobba vidare med i klassrummet.
- Skolbio bör vara en kompletterande verksamhet till det dagliga filmpedagogiska arbetet i klassrummet.
- Den samarbetsgrund som idag finns mellan Stiftelsen Filmstadens kultur och SF bör kunna utvecklas till något större och mer stabilt.

6. Ungdomsfilmfestival och lokal-tv

En kommunal filmfestival för ungas eget skapande ger möjlighet att visa att man inom staden tar ungas arbete och röster på allvar och att man är beredda att skapa ett visningsfönster för dem. Dessutom skapar festivalen ett forum för att synliggöra det arbete som pågår ute i skolorna.

- Viktigt är att festivalen blir en integrerad och naturlig del av det filmpedagogiska utvecklingsarbete som givit unga människor möjlighet till att utveckla sitt eget skapande i skola och på fritid.
- Ett forum som en filmfestival skapar förutsättningar för att sätta fokus på ungas röster och kan bidra till att öka ungas demokratiska rättigheter.

- Festivalen kan även bidra till en ökad kommunikation mellan olika skolor i staden och skapa ökad förståelse mellan unga.
- En ungdomsfilmfestival kan även kombineras med visningar av alternativ film, seminarier och diskussionsforum.
- Festivalen bör ingå i ett större sammanhang där man kan ha nytta av närliggande kommuners filmfestivaler, samt regionala, nationella och internationella filmfestivaler för ungas skapande. Eleverna kan t.ex. besöka "Stockholm filmfestival Junior" och Botkyrkas filmfestival "Vårrullen" för att ta del av olika sorters film som är producerade för och av olika åldersgrupper. En del av Solna ungdomsfilmfestivals arbete kan vara att verka för att unga i Solna producerar film som kan delta i "Stockholm filmfestival Juniors" tävling "1 minut film" och i "Vårrullen".
- Även en lokal tv-kanal eller en web-kanal kan fungera som ett visningsfönster för ungas röster. En sådan kanal kan även användas för att sprida annan information i ett demokratiskt syfte. I vissa kommuner sänder man till exempel sammanträden från Kommunfullmäktige i lokala tv-kanaler/web-kanaler.

Exempel på effektivisering av befintliga resurser

Inom många områden kan de redan befintliga resurserna omfördelas för att stadens satsning på film ska få större genomslagskraft.

- Inom skolan finns idag resurser för både fortbildning av lärare och inköp av undervisningsmaterial. I ett initialt skede kommer det att behövas skjutas till centrala medel till en fortbildningsinsats, samt till inköp av kameror och datorer. I förlängningen kommer dock skolorna att kunna använda sin ordinarie budget för att hålla sig uppdaterade inom detta område.
- Inom skolornas temaarbete passar denna typ av projektarbete med praktiskt filmarbete utmärkt. I de ämnesvisa projekten kan filmen ytterligare utveckla metoder för dokumentation och ge stimulerande och bra redovisningsmetoder.
- Fritidsanläggningarna i Solna jobbar redan en hel del med film men önskar ett ökat stöd. Även här behövs ett visst initialt ekonomiskt stöd från staden, men därefter kan anläggningarna hålla sig uppdaterade inom ramarna för sin egen budget. Både för skola och fritidsanläggningar kräver detta att det finns ett samordningsansvar för filmfrågorna inom staden för att hålla detta arbete högt uppe på agendan.

- Biblioteket håller idag en väl fungerande seminarieverksamhet som man kan använda för filmföreläsningar och lärarfortbildningar.
- Biblioteket har redan idag filmvisningar på skolloven. Denna verksamhet skulle stärkas av att ingå i ett nätverk med annan filmpedagogisk verksamhet i staden.
- Solna kulturskola har 30 heltidspedagoger, varav en är filmpedagog. I en framtid skulle antalet filmpedagogtjänster ha stora möjligheter att öka inom ramarna för den egna budgeten.
- Inom kultursekreterarens tjänst finns stora möjligheter att stärka arbetet med film i samarbete med skola, fritid och övriga kulturverksamheter i Solna.
- Stiftelsen Filmstadens kultur skulle med uppdrag och budget kunna fungera som ett samordnande nav för att effektivisera arbetet i staden. Här skulle samordningen för det filmpedagogiska kunskapscentret, skolbio och ungdomsfilmfestival kunna ligga. Filmstadens kultur är även intresserade av att starta teoretisk och praktisk filmverksamheten för andra grupper i staden, t.ex. pensionärsfilm och personalfilm.
- Företag med koppling till filmbranschen finns det gott om i Solna. Idag lever de sitt eget liv utanför stadens pedagogiska ramar. Här finns ett stort outnyttjat fält som kan ge många samarbetsvinster både för branschen och för stadens filmpolitiska arbete.

Sammanfattning

Denna utredning har haft som målsättning att undersöka hur enheterna i Solna stad idag arbetar med filmpedagogisk verksamhet, samt hur staden framöver kan stärka sitt arbete med denna verksamhet.

Behovet av att se över det filmpedagogiska arbetet i Solna stad följer två linjer:

- Stadens satsning på att modernisera sin filmkulturella identitet
- Behovet av att ge unga kunskap om filmmediet och dess genomslagskraft

Resultatet av utredningen visar att:

- Arbetet med film passar väl in i de målsättningar som finns för Barn- och utbildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen i Solna stad. Till viss del kan dock formuleringarna runt film förstärkas i verksamheternas måldokument.
- Flera av stadens enheter bedriver redan idag ett filmpedagogiskt arbete. Enheterna behöver dock mer stöd för att kunna bedriva ett långsiktigt utvecklingsarbete.
- För att få en mer stabil verksamhet som kan komma alla unga i Solna tillgodo krävs att staden skapar en gemensam grund som filmutvecklingsarbetet kan byggas på.
- Det filmhistoriska arv samt den närhet till filmbranschen som man har i Solna skapar mycket goda förutsättningar för ett lyckat utvecklingsarbete.
- Det arbete som idag bedrivs från Stiftelsen Filmstadens kultur, samt det fysiska område som finns i gamla Filmstaden i Råsunda, har stora möjligheter att kunna utgöra som ett naturligt nav i det filmpedagogiska utvecklingsarbetet.

Följande stödverktyg behöver Solna stad utveckla för att trygga ett långsiktigt filmpedagogiskt utvecklingsarbete:

- Styrdokument, handlingsplan och budget
- Formell samordning och nätverk
- Fortbildningsmöjligheter
- Ett filmpedagogiskt kunskapscentrum
- Skolbioverksamhet
- Ungdomsfilmfestival och lokal-tv

Förslag till arbetsgång för att utveckla den filmpedagogiska verksamheten i Solna:

- Upprättande av ett styrdokument och en budget som sätter upp ramarna för stadens filmpedagogiska satsning
- Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden samt kommunfullmäktige tar ställning till styrdokumentet som ett ärende på respektive sammanträden
- Utifrån styrdokumentet upprättar respektive förvaltning filmpedagogiska handlingsplaner för sina verksamheter
- En styrgrupp bestående av representanter från BUF, KFF och Filmstadens kultur får uppdraget från respektive förvaltning att samordna stadens filmpedagogiska utvecklingsarbete

Utredarens förslag till arbetsgång

De verksamheter som ryms inom ramarna för denna utredning anser att de behöver stöd för att bedriva ett långsiktigt filmpedagogiskt utvecklingsarbete. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för dessa verksamheter bör följande förslag till arbetsgång för att utveckla den filmpedagogiska verksamheten i Solna stad beaktas.

1. Kommunstyrelsens förvaltning samordnar ett ärende till kommunstyrelsen som bygger på denna utredning. Till detta ärende bör en budget för stödverktyg bifogas. Ärendet bör formuleras som en del av stadens övriga filmsatsning.
2. Respektive förvaltning (BUF och KFF) ser till att utredningen tas upp i respektive nämnd för yttrande och synpunkter.
3. Nämndernas yttranden vidarebefordras till kommunstyrelsen.
4. Ärendet tas sedan upp i kommunfullmäktige. Ärendet bör beaktas i skenet av stadens övriga filmsatsning.
5. Utifrån de beslut som fattas i kommunfullmäktige upprättar respektive förvaltning filmpedagogiska handlingsplaner för sina verksamheter, samt formulerar enskilda avtal mellan de olika samarbetspartners som man väljer.
6. En styrgrupp bestående av representanter från BUF, KFF och Filmstadens kultur får uppdraget från respektive förvaltning att samordna stadens filmpedagogiska utvecklingsarbete. I detta arbete ingår att skapa förutsättningar för samarbete mellan de enheter i staden som bör ingå i utvecklingsarbetet.
7. Stiftelsen Filmstadens kultur ges av Solna stad ett uppdrag och en budget för att fungera som motor i stadens filmpedagogiska arbete.
8. Styrgruppen ges i uppdrag från förvaltningarna att utreda möjligheterna att i Solna starta ett större filmpedagogiskt kunskapscentrum som ska fungera som nav i den kunskapsutveckling som ska ske i staden. Detta centrum skall ansvara för fortbildningsmöjligheter, teknisk utrustning och kompetens, filmpedagogisk studio för workshops, skolbio, filmfestival m.m.
9. Styrgruppen ges i uppdrag att undersöka möjligheterna att inom kommunen utveckla skolbioverksamhet och en ungdomsfilmfestival.
10. Styrgruppen ges även i uppdrag från förvaltningarna att etablera och upprätthålla kontakten med filmbranschen i Solna, samt att hålla sig uppdaterad på det filmarbete som pågår i Solna stad.

Efterord

Under arbetet med utredningen har intervjuer genomförts med cheferna för Barn- och utbildningsförvaltningen och Kultur- och fritidsförvaltningen. Vidare har verksamhetsansvariga för fritidsanläggningarna, Solna stadsbibliotek och Solna kulturskola intervjuats. Intervjuer har också genomförts med chefer och personal på Filmstadens kultur, Sun Studio, Mediaskaparna och SF Bio. Dessutom har intervjuer genomförts med annan kommunalt anställd personal samt med representanter från den fria sektorn.

Förutom intervjuerna har en enkät distribuerats via skolledarna för Solnas förskolor, grundskolor, och gymnasieskolor till arbetsgrupper i skolorna. Enkäter har också skickats ut till fritidsanläggningarna. Enkäterna har utformats utifrån erfarenheter från arbeten inom andra kommuner, och bifogas denna utredning.

Under arbetets gång gjorde även styrgruppen för utredningen, eller representanter utsedda av styrgruppen, en studieresa till Danska filminstitutets filmpedagogiska verksamhet Film-X och till filmverkstaden Station Next utanför Köpenhamn. Vi har även besökt Film i Skåne och tagit del av deras verksamhet samt den stora filmsatsning man idag gör i Ystad.

Alla dessa delar har tillsammans med erfarenheter från Skolverket, Svenska Filminstitutet samt andra kommuner bidragit till den här utredningen. De texter som finns i denna utredning har skickats för bearbetning till de personer som berörs av dem. Det är min förhoppning att de kan känna igen sin verksamhet i denna text och att dokumentet som helhet kan fungera som stöd för dem och för Solna stad i det framtida filmpedagogiska utvecklingsarbetet.

Styrgruppen för detta arbete har bestått av:

Caroline Thorén	Stiftelsen Filmstadens kultur, Verksamhetschef för stiftelsen samt Projektchef för utredningen
Anders Ekegren	Kommunstyrelsen, Vice ordförande
Roger Markdalen	Kultur- och fritidsförvaltningen, Förvaltningschef
Cecilia Strömberg	Barn- och utbildningsförvaltningen, Förvaltningschef
Birgitta Nenzen	Barn- och utbildningsförvaltningen, Gymnasiesamordnare
Annika Rynger	Sun Studio, Sverigechef
Mats Kullander	SF Bio, Etableringsdirektör
Catti Edfeldt	SF, Regissör

Ett varmt tack till alla er som bidragit med er tid och erfarenhet till denna utredning!

Lotti Fred,
Rapportförfattare för utredningen

Kontaktuppgifter till personer i Solna som bidragit till utredningen

Anders Ekegren, Kommunstyrelsen, vice ordförande, anders.ekegren@solna.se
Henrik Kelfve, Ordf. Barn- och utbildningsnämnden, henrik.kelfve@solna.se
Cecilia Strömberg, Förvaltningschef, Barn- och utbildningsförvaltningen, cecilia.stromberg@solna.se
Birgitta Nenzén, Gymnasiesam, Barn- och utbildningsförvaltningen, birgitta.nenzen@solna.se
Birgitta Callenblad, Förskolesam, Barn- och utbildningsförvaltningen, birgitta.callenblad@solna.se
Kerstin Paulson, Ordf. Kultur- och fritidsnämnden, kerstin.paulson@solna.se
Roger Markdalen, Förvaltningschef, Kultur- och fritidsförvaltningen, roger.markdalen@solna.se
Tina Wallgård, Fritidssamordnare, Kultur- och fritidsförvaltningen, tina.wallgard@solna.se
Rickard Oxfalt, Informatör, Kultur- och fritidsförvaltningen, rickard.oxfalt@solna.se
Annika Malmberg, Kultursekreterare, annika.malmberg@solna.se
Barbro Borg, Bibliotekschef, Solna stadsbibliotek, barbro.borg@solna.se
Inger Carlonberg, Chef, Solna kulturskola, inger.carlonberg@solnakulturskola.se
Mikael Westerlund, Lärare film, Solna kulturskola, mikael.westerlund@solnakulturskola.se
Eivor Kebert, Rektor, Solna gymnasium, eivor.kebert@solna.se
Annika Nord Strömberg, Studierektor Solna gymnasium, annika.stromberg@solna.se
Catharina Loft, Lärare film, Solna gymnasium, catharina.loft@solnagymnasium.solna.se
Caroline Thorén, Verksamhetschef, Stiftelsen Filmstadens kultur, caroline@filmstadenskultur.se
Marie Thalwitzer, Administrationsansvarig, Stiftelsen Filmstadens kultur, marie@filmstadenskultur.se
Annika Rynger, Sverigechef, Sun Studio, annika.rynger@sunstudio-int.com
Mats Kullander, Etableringsdirektör, SF Bio, mats.kullander@sf.se
Catti Edfeldt, Regissör, SF, catti.edfeldt@sf.se
Roland Johansson, Mediaskaparna i Solna, tel: 08-7354915
Helena Kimber, Kulturekonom, helena.kimber@bredband.net
Klas Viklund, Svenska Filminstitutet, klas.viklund@sfi.se
Lotti Fred, Rapportförfattare, Filmstadens kultur, lotti@filmstadenskultur.se

Skolor som bidragit till utredningen:

Bagartorpsskolan
Bergshamraskolan
Ekensbergsskolan
Granbackaskolan
Skytteholmsskolan
Solna gymnasium
Tallbackaskolan

Fritidsanläggningar som bidragit till utredningen:

Centrumgården
Frösunda fritidsklubb
Gula villan
Pampasparken
Q-lan
Skytteholmsparken
Torpet

Solna stad
9 april 2006

FILMUTREDNING I SOLNA STAD

Angående genomgång av Solnas filmpedagogiska verksamhet

Mediernas roll som informationsbärare och påverkare blir för varje dag allt större i vårt samhället. I Solna stad görs just nu en genomgång av stadens arbete med filmpedagogisk verksamhet. Vi kommer speciellt att titta på samspelet mellan de olika aktörerna i staden: Skola, förskola, fritidsverksamhet för unga, samt externa aktörer inom filmbranschen.

Fokus ligger på att undersöka vilka filmpedagogiska verksamheter som genomförs idag, hur enheterna inom Solna vill jobba framöver och vilket stöd olika enheter behöver för att genomföra denna verksamhet.

I samband med denna genomgång är vi väldigt tacksamma om vi kan få svar på hur ni tänker runt dessa frågor på er skola/förskola. Förslagsvis kan ni sätta ihop en grupp bestående av 4-5 pedagoger för att fundera över nedanstående frågor.

Återkom med en kort samlad avrapportering (1-2 A4-sidor) från enheten före den 1 juni. Rapporten skickas via mejl till Lotti@filmstadenskultur.se eller till:

Lotti Fred
Filmstadens kultur
Greta Garbos väg 3
169 39 Solna

Om ni har några frågor får ni gärna ta kontakt med Lotti på telefon 0704-68 28 85 eller via mejl Lotti@filmstadenskultur.se.

Med vänliga hälsningar,

Cecilia Strömberg,
Barn- och utbildningsförvaltningen

Lotti Fred,
Utredare för Filmutredningen i Solna stad

FILMUTREDNING I SOLNA STAD 2006

1. I vilken utsträckning arbetar ni idag med film på er skola/förskola?
(Organiserat eller enskilda pedagoger, temadagar, skolbio, filmvisning i klassrummet, besök på filmfestival, anordnande av egen festival, elever/barn som filmar själva, diskussioner om film, tv-program, dataspel, Internet...?)
2. Uppmuntras ni på er skola/förskola att arbeta med film och rörlig bild?
(Är arbetet med film och rörliga bilder nämnt i er arbetsplan? Annan typ av uppmuntran? Pedagogiska diskussioner om filmens fördelar som pedagogiskt verktyg? Finns det kompetens för filmpedagogiskt arbete på skolan/förskolan, tillgång till material, möjlighet till kompetensutveckling, teknik...?)
3. Vad ser ni för möjligheter med film som pedagogiskt verktyg?
4. Vad ser ni för svårigheter med film som pedagogiskt verktyg?
5. Önskar ni stärkt stöd för fortsatt och utvecklat arbete med film?
Poängsätt nedanstående alternativ mellan 0-5 poäng och lägg gärna till egna förslag. Ge 0 poäng till de förslag som ni tycker är helt onödiga för utvecklingsarbete och 5 poäng till dem ni anser helt nödvändiga.

- Formalisering av arbetet i er lokala arbetsplan
- Tillgång till nätverk med andra som jobbar med film som pedagogiskt verktyg
- Formalisering av pedagogiska diskussioner på skolan
- Förbättrade filmrelaterade informationskanaler inom staden
- Fortbildning inom området
- Praktisk handledning i klassrummet
- En central pedagogisk enhet där man kan få information, låna utrustning, hyra filmer m.m.
- Större tillgång till egen teknik på skolan (kameror, projektorer, redigerings-program m.m.)
- En större flexibilitet i schemalagningen
- Centralt organiserad skolbio i staden
- Centralt organiserad filmfestival för ungas eget skapande
- Centralt organiserad filmfestival för professionell film för unga
- Budget med utrymme för fortbildning, teknikinköp, skolbiobesök m.m.

Återkom med en kort samlad avrapportering (1-2 A4-sidor) från enheten före den 1 juni. Rapporten skickas via mejl till Lotti@filmstadenskultur.se eller till: Lotti Fred, Filmstadens kultur, Greta Garbos väg 3, 169 39 Solna. Om ni har några frågor får ni gärna ta kontakt med Lotti på telefon 0704-68 28 85 eller via mejl.

Solna
27 april 2006

FILMUTREDNING I SOLNA STAD

Angående genomgång av Solnas filmpedagogiska verksamhet

Mediernas roll som informationsbärare och påverkare blir för varje dag allt större i vårt samhället. I Solna stad görs just nu en genomgång av stadens arbete med filmpedagogisk verksamhet. Vi kommer speciellt att titta på samspelet mellan de olika aktörerna i staden: Skola, förskola, fritidsverksamhet för unga, samt externa aktörer inom filmbranschen.

Fokus ligger på att undersöka vilka filmpedagogiska verksamheter som genomförs idag, hur enheterna inom Solna vill jobba framöver och vilket stöd olika enheter behöver för att genomföra denna verksamhet.

I samband med denna genomgång är vi väldigt tacksamma om vi kan få svar på hur ni tänker runt dessa frågor på er anläggning. Förslagsvis kan ni sätta ihop en grupp bestående av 2-3 ledare för att fundera över nedanstående frågor.

Återkom med en kort samlad avrapportering (1-2 A4-sidor) från enheten före den 1 juni. Rapporten skickas via mejl till Lotti@filmstadenskultur.se eller till:

Lotti Fred
Filmstadens kultur
Greta Garbos väg 3
169 39 Solna

Om ni har några frågor får ni gärna ta kontakt med Lotti på telefon 0704-68 28 85 eller via mejl Lotti@filmstadenskultur.se.

Med vänliga hälsningar,

Tina Wallgård,
Kultur- och fritidsförvaltningen

Lotti Fred,
Utredare för Filmutredningen i Solna stad

FILMUTREDNING I SOLNA STAD 2006

1. I vilken utsträckning arbetar ni idag med film på er anläggning?
(Organiserat eller enskilda ledare, temadagar, video/filmvisningar på anläggningen, biobesök, tv i verksamheten, besök på filmfestival, anordnande av egen festival, unga som filmar själva, diskussioner om film, tv-program, dataspel, Internet...?)
2. Uppmuntras ni på er anläggning att arbeta med film och rörlig bild?
(Är arbetet med film och rörliga bilder nämnt i er verksamhetsplan? Annan typ av uppmuntran? Diskussioner om filmens fördelar som verktyg i verksamheten? Finns det kompetens för filmpedagogiskt arbete på anläggningen, tillgång till material, möjlighet till kompetensutveckling, teknik...?)
3. Vad ser ni för möjligheter med film som pedagogiskt verktyg?
4. Vad ser ni för svårigheter med film som pedagogiskt verktyg?
5. Önskar ni stärkt stöd för fortsatt och utvecklat arbete med film?
Poängsätt nedanstående alternativ mellan 0-5 poäng och lägg gärna till egna förslag. Ge 0 poäng till de förslag som ni tycker är helt onödiga för utvecklingsarbete och 5 poäng till dem ni anser helt nödvändiga.

 Att arbetet med film/video nämns i KFN:s måldokumentet
 Tillgång till nätverk med andra som jobbar med film som pedagogiskt verktyg
 Att man ordnar speciella forum för filmpedagogiska diskussioner inom enheten
 Att Solna stad hittar bättre vägar att nå ut med filmpedagogisk information till enheterna
 Fortbildning för fritidsledare inom filmområdet
 Praktisk handledning av externa handledare på er anläggningen
 En central pedagogisk enhet (AV-central) där man kan få information, låna utrustning, hyra filmer, få fortbildning m.m.
 Större tillgång till egen teknik på anläggningen (kameror, projektorer, redigeringsprogram m.m.)
 En gemensam filmfestival för ungas eget skapande i Solna
 En gemensam filmfestival för professionell film för unga i Solna
 Budget för anläggningen med utrymme för fortbildning, teknikinköp, filmverksamhet

Återkom med en kort samlad avrapportering (1-2 A4-sidor) från enheten före den 1 juni. Rapporten skickas via mejl till Lotti@filmstadenskultur.se eller till: Lotti Fred, Filmstadens kultur, Greta Garbos väg 3,169 39 Solna. Om ni har några frågor får ni gärna ta kontakt med Lotti på telefon 0704-68 28 85 eller via mejl.

Förteckning över filmföretag i Solna

Följande lista är ett resultat av en sökning på hemsidorna www.eniro.se och www.hitta.se i april 2006. Sökorden var "film" eller "video" och "Solna". Resultatet av sökningarna har primärgallrats och resulterat i nedanstående lista på 49 företag. Företagen har sorterats efter sitt primära verksamhetsområde. Många av företagen arbetar dock med flera olika verksamhetsområden inom film och video.

Ingen kvalitetsgranskning har gjorts av dessa företag. De flesta är dock välrenommerade företag eller har tydliga hemsidor där man kan se vilken typ av verksamhet de bedriver. De företag som listas under rubriken "Övriga företag" har varit svåra att få fram information om.

Filmproducenter:

Gringo Film
tv-produktion
Telefon: 08-330700
Infanterig. 27
17159 SOLNA
www.gringofilm.se

Happy Life Animation AB
ledande animationsproducenter
Telefon: 08-6803810
Råsundav. 150 16936 SOLNA
www.happylife.se

Monsunfilm
kommersiell filmproduktion
Telefon: 08-834700
Råsundav. 64 16957 SOLNA
www.monsunfilm.se

SF, Svensk Filmindustri AB
Huvudkontor
Telefon: 08-6803500
Råsundav. 150 16936 SOLNA
www.sf.se

Tillämpad Television AB
Telefon: 08-839140
Ryttarg. 3
16951 SOLNA
ttv@ttv.se
www.ttv.se

Palladium Film
Villa Ekensberg
Odlingsv. 6,
170 78 SOLNA
08-444 98 80

Digital Vision AB
Tel. 08-546 182 00
Solna Strandv. 98
17154 SOLNA

Filmdistributörer:

S F Video
Telefon: 08-6803500
Råsundav. 150
16936 SOLNA
www.sf.se

S F Media AB
Telefon: 08-6803500
Råsundav. 150
16936 SOLNA
www.sf.se

Twentieth Century Fox
Telefon: 08-56626100
Råsundav. 150
16936 SOLNA
www.foxfilm.se

Swedish Film AB

Telefon: 08-4452550
Vretenv. 12
17154 SOLNA
www.swedishfilm.se

**Warner Bros. Entertainment
Sverige AB**

Telefon: 08-54650700
Box 1472
17128 SOLNA

Horse Creek Entertainment AB

Tel. 08-716 25 37
Storg. 26, 17163 SOLNA

Efterbearbetning/Text/Tal:**Sun Studio**

framför allt svenskt tal på utländsk film
Telefon: 08-4704800
Greta Garbos v. 5
16940 SOLNA

Videobolaget i Solna AB

Telefon: 08-7349550
Råsundav. 102
16950 SOLNA
philip@videobolaget.com
www.videobolaget.se

Filmlaboratorier:**EuroLab Sverige AB**

Telefon: 08-4466210
Industriv. 13
17148 SOLNA

Teknikproducenter:**Media Compression**

dvd-produktioner
Telefon: 08-7152688
Fyrgränd 4
16968 SOLNA
www.dvdcom.se

Mediaskaparna i Solna AB

filmkopiering och filmproduktion
Telefon: 08-7354915
Kyrkbacken 9
16962 SOLNA

Video Unlimited AB

videoutrustning och produktioner för
t.ex. klubbar och folkparker,
ofta ihop med en turnerande artist
Telefon: 08-829020
Huvudsta Strand
17173 SOLNA
hasse@vuab.se
www.video-unlimited.se

Filmuthyrare/säljare:

exkl. bensinmackar

Huvudsta Video Solarium

Tel. 08-730 23 00
Storg. 70, 17155 SOLNA · [Karta](#)

Videorado

Tel. 08-27 67 78
Johan Enbergs v. 10, 17161 SOLNA

Discshop SV Näthandel AB

Telefon: 08-50565550
Box 52, 17174 SOLNA
www.discshop.se

Delicious Goldfish Records

framför allt skivor
Telefon: 08-6554527
Förrådsg. 4, 16939 SOLNA
www.dgr.se

Rainbow Music HB

framför allt skivor
Telefon: 08-270280
Höstv. 5
16931 SOLNA
www.rainbowmusic.nu

Rocks

framför allt skivor
Telefon: 08-271600
Bibliotekstorget
17145 SOLNA

Musikbutiken

framför allt skivor
Telefon: 08-6243545
Enköpingsv. 14
17068 SOLNA

GameShop

Framför allt spel
Telefon: 08-831480
Råsundav. 157
16936 SOLNA
www.gameshop.se

Expert

Telefon: 08-828400
Centralv. 10
17168 SOLNA
www.butiker.expert.se/solna

Övriga bolag:**Backyard Productions**

Mobil: 073-9411124
Kyrkbacken 9
16962 SOLNA
micke@backyardfilm.se
www.backyardfilm.se

Caipirinha HB

Mobil: 070-7103118
Råsundav. 129
16950 SOLNA
www.caipirinha.se

Eye See Bild & Text AB

Telefon: 08-4705370
Råsundav. 73
16957 SOLNA

Flatcat

Telefon: 08-6500385
Fyrgränd 4
16968 SOLNA

Hot Records Solna

Telefon: 08-7356630
Råsundav. 110
16950 SOLNA

Mtn Television AB

Telefon: 08-7304190
Polhemsg. 6
17158 SOLNA

Pme Film AB

Mobil: 070-5945641
Olof af Acrels v. 1
17164 SOLNA

Profilm International

Telefon: 08-7340840
Österv. 14 B
16952 SOLNA

Pär M Ekberg Film

Mobil: 073-0642735
Olof af Acrels v. 1
17164 SOLNA

Rixvideo Solna

Telefon: 08-270068
Råsundav. 156, 16936 SOLNA

Satellittext AB

Telefon: 08-305594
Bokv. 1, 16933 SOLNA

Videorado

Telefon: 08-821911
Råsundav. 33
16967 SOLNA

Videorondellen

Telefon: 08-272766
Ankdammsg. 33
17167 SOLNA

Willmar Andersson Film AB

Tel. 08-655 82 16
Gustav III:s Boulevard 1
16972 SOLNA

Filmvärlden

Tel. 08-85 27 00
Björnstigen 36, 17072 SOLNA

Cutting Room

Tel. 08-505 817 00
Pyramidv. 7, 16903 SOLNA

P A K Productions

Tel. 08-82 32 43
Solparksv. 3, 16954 SOLNA

Riktig TV AB

Tel. 08-661 17 00
Huvudsta Strand 19, SOLNA

M T N Television AB

Tel. 08-730 41 90
Polhemsg. 6, 17158 SOLNA

Lennart Wetterholm Produktion

Tel. 08-83 25 73
Virebergsv. 6, 16931 SOLNA

Contrast AB

Tel. 08-578 771 30
Svetsarv. 15, 17141 SOLNA